

MASAK - 5, 12, 13, 19, 21 ve 29 Sıra Nolu Genel Tebliğleri

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

1. Konu:

09/01/2008 tarihli ve 26751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01/04/2008 tarihinde yürürlüğe giren Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (Bundan sonra Yönetmelik olarak anılacaktır.) üçüncü bölümünde müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar yer almaktadır.

Söz konusu Yönetmeliğin 26. maddesinde müşterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından yükümlülerin daha basit tedbirler almalarına Hazine ve Maliye Bakanlığınca izin verilebileceği ve bu madde kapsamında uygulanabilecek tedbirler ile işlem türlerini belirleme konusunda da Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Bu Tebliğin konusunu Yönetmelik uyarınca yükümlü sayılanlar tarafından müşterinin tanınması ilkesi kapsamında uyulması gereken basitleştirilmiş tedbirler ile diğer açıklamalar oluşturmaktadır.

2. Basitleştirilmiş Tedbirler:

2.1. Basitleştirilmiş Tedbirlerin Mahiyeti ve Sınırları:

Yönetmeliğin üçüncü bölümünde müşterinin tanınması ilkesiyle ilgili uyulması gereken hususlar ile bunların uygulanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Bu Tebliğ ile işlem türleri bakımından risk temelli yaklaşımla aklama ve terörün finansmanı riskinin düşük olarak değerlendirilebileceği durumlarda, müşterinin tanınması ilkesiyle ilgili uyulması gereken hususların basitleştirilerek uygulanmasına imkân tanınmaktadır.

Bu kapsamda basitleştirilmiş tedbirler, Yönetmeliğin 5 ila 14. maddelerinde geçen kimlik tespiti, 17. maddesinde geçen başkası hesabına hareket edenlerde kimlik tespiti, 17/A maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ve 19. maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesine ilişkin yükümlülükler ile sınırlı olup, kapsamı Tebliğin (2.2). bölümünde işlem bazında ayrı ayrı gösterilmiştir.

Basitleştirilmiş tedbir uygulanmasına imkân tanınan durumlarda yükümlüler, müşterinin ve işlemin, Tebliğin (2.2). bölümünde belirtilen niteliklere sahip olup olmadığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdırlar. Bu amaçla yükümlüler; müşteriden alınacak bilgilerden, kamuya açık kaynaklardan, müşterinin daha önce iş ilişkisine girdiği üçüncü kişilerden ve diğer kaynaklardan faydalanır ve elde ettikleri bilgileri yazılı olarak veya elektronik ortamda kaydedebilir.

Basitleştirilmiş tedbir uygulanabilecek her bir durum için yükümlüler; aklama veya terörün finansmanı bakımından kötüye kullanımın söz konusu olup olmayacağını ve dolayısıyla aklama ve terörün finansmanı riskini her bir işlem bakımından ayrı ayrı değerlendirmelidirler. Bu kapsamda riskli olarak değerlendirilen işlemlerde yükümlüler, basitleştirilmiş tedbir uygulamasından yararlanamaz. Aklama veya terörün finansmanı şüphesinin söz konusu olduğu durumlarda ise basitleştirilmiş tedbir uygulanmaz ve konu şüpheli işlem bildirimi olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirilir.

2.2. Basitleştirilmiş Tedbirlerin Uygulanabileceği Durumlar:

2.2.1. Finansal Kuruluşların Kendi Aralarında Gerçekleştirdikleri İşlemler:

Yönetmeliğin 3. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde tanımlanan finansal kuruluşların kendi aralarında gerçekleştirdikleri işlemlerde, müşteri konumunda olan finansal kuruluşa ilişkin olarak Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler alınarak kaydedilir. Bu bilgilerin Yönetmeliğin anılan maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki müşterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesindeki yükümlülükler ile 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir. Ayrıca Yönetmeliğin 19. maddesi uyarınca müşterinin durumunun sürekli iş ilişkisi kapsamında izlenmesi ve müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncellenmesi sıklığı azaltılabilir.

Türkiye’de yerleşik bir finansal kuruluşun müşterisinin yabancı ülkede yerleşik bir finansal kuruluş olması durumunda basitleştirilmiş tedbirlerin uygulanabilmesi için, yabancı finansal kuruluşun aklama ve terörün finansmanı ile mücadele alanındaki uluslararası standartlara uygun düzenleme ve denetime tabi olan bir ülkede yerleşik olması gerekmektedir.

Öte yandan finansal kuruluşlar, elektronik ortamda yüz yüze gerçekleştirilmeyen işlemler bakımından güvenli iletişim ağlarının kullanılması, işlem talep eden veya talimat veren kişinin kimliğini ve yetkisini tespiti ve doğrulamaya yarayan şifrelerin kullanılması da dahil gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

21/05/2007 tarihli ve 26528 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelikte tanımlanan kıymetli madenler aracı kuruluşlarının Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde ve kendi aralarında gerçekleştirdikleri işlemler bakımından da bu bölümün birinci ve ikinci fıkraları uygulanır.

Müşteri konumundaki yurt dışında mukim bankanın Yönetmeliğin 17/A maddesi kapsamında gerçek faydalanıcısı kabul edilen kişilerin kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgileri risk temelli yaklaşım çerçevesinde alınmayabilir.

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

2.2.2. Finansal Kuruluşlar Dışındaki Yükümlülerin Müşterilerinin Bankalar Olduğu İşlemler:

Ülkemizde veya aklama ve terörün finansmanı ile mücadele alanındaki uluslararası standartlara uygun düzenleme ve denetime tabi olan diğer ülkelerde yerleşik bankaların, finansal kuruluşlar dışındaki yükümlülerin müşterisi olduğu işlemlerde; yükümlü tarafından, müşteri konumunda olan bankaya ilişkin olarak Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler alınarak kaydedilir. Bu bilgilerin Yönetmeliğin anılan maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki müşterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesindeki yükümlülükler ile 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir. Ayrıca Yönetmeliğin 19. maddesi uyarınca müşterinin durumunun sürekli iş ilişkisi kapsamında izlenmesi ve müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncellenmesi sıklığı azaltılabilir.

Müşteri konumundaki yurt dışında mukim bankanın Yönetmeliğin 17/A maddesi kapsamında gerçek faydalanıcısı kabul edilen kişilerin kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgileri risk temelli yaklaşım çerçevesinde alınmayabilir.

2.2.3. Müşterinin Kamu İdaresi veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşu Olduğu İşlemler:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre genel yönetim kapsamında olan kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının müşteri olması durumunda yükümlüler; bu kurum ve kuruluşlar adına işlem yapan gerçek kişilerin Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgilerini alarak kaydeder ve yetki durumlarını da mevzuata uygun olarak düzenlenmiş yetki belgesi üzerinden teyit ederler. Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca alınan bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesinde başkası hesabına hareket edenlerde kimlik tespiti, 17/A maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ile 19. maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Yukarıdaki hükümler, 08/06/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiş bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri için de uygulanır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin ödeme ve tahsilatlarına ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nde belirlenen banka ve finansal kuruluşlar nezdinde açılacak hesaplar üzerinde Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi kapsamında gerçekleştirilecek işlemlerde, kamu idaresi adına işlem yapan gerçek kişilere ilişkin olarak alınması gereken bilgiler anılan sistem vasıtasıyla gönderilebilir. Söz konusu hesaplar üzerinde sistem vasıtasıyla yapılan işlemlerde muhasebe birimlerince kullanılan güvenli elektronik imza, alınması gereken imza hükmündedir.

2.2.4. Müşterinin Uluslararası Kuruluş veya Türkiye'de Mukim Elçilik ya da Konsolosluk Olduğu İşlemler:

Müşterinin Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Avrupa Kalkınma Bankası gibi kuruluşlar veya Türkiye'de mukim elçilik ya da konsolosluk olduğu durumda yükümlüler, bu kuruluşlar adına işlem yapan gerçek kişilerin Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgilerini alarak kaydeder ve yetki durumlarını da yetkili olduklarını gösterir bir belge üzerinden teyit ederler. Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca alınan bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesinde geçen başkası hesabına hareket edenlerde kimlik tespiti, 17/A maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ile 19. maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

2.2.5. Maaş Ödemesi Kapsamında Toplu Müşteri Kabulüne İlişkin İşlemler:

Bankaların, 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya 100'den fazla personel istihdam eden kurum, kuruluş veya işletmelerin çalışanlarına maaş hesabı açılması amacıyla toplu müşteri kabulü yoluyla sürekli iş ilişkisi tesisinde, maaş ödemesi yapılacak gerçek kişilerin;

- Adı, soyadı,
- Doğum tarihi,
- Uyruğu,
- Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi,
- İşyeri veya ikametgah adresi,
- Varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi

bilgileri alınır. Bu bilgilerden kimliğe ilişkin olanların teyidi Yönetmeliğin 6. maddesine göre yapılır. Bu teyit işlemi, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı kullanılarak da (elektronik görüntüsü alınmak suretiyle) yapılabilir.

Bankalar, müşterilerin kimliğine ilişkin olarak Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen kimlik belgeleri ile imza örneklerini işlemin yapılmasından itibaren en geç üç ay içinde alırlar. Adres teyidi de bu süre içerisinde yapılır. Bu kapsamda, maaş ödemesi yapılacak kişilerin isimleri ile birlikte çalıştığı kurumun açık adresinin bankaya bildirilmesi, işyeri adres bilgisinin teyidi için yeterli sayılır.

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

2.2.6. Uluslararası Kuruluşların Türkiye’de mukim birimlerinin veya Elçilik ve Konsolosluk Mensuplarının Maaş Ödemelerine İlişkin İşlemler:

Bankaların, uluslararası kuruluşların Türkiye’de mukim birimlerinin veya elçilik ve konsoloslukların mensuplarına maaş hesabı açılması amacıyla sürekli iş ilişkisi tesisinde, maaş ödemesi yapılacak gerçek kişilerin;

- Adı, soyadı,
- Doğum tarihi,
- Uyuğu,
- Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi,
- İşyeri veya ikametgah adresi,
- Varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi

bilgileri alınır. Bu bilgilerden kimliğe ilişkin olanların teyidi Yönetmeliğin 6. maddesine göre yapılır. Bu teyit işlemi, İçişleri Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı kullanılarak da (elektronik görüntüsü alınmak suretiyle) yapılabilir.

Bankalar, müşterilerin kimlik bilgilerinin teyidinde Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen kimlik belgeleri ile imza örneklerini işlemin yapılmasından itibaren en geç üç ay içinde alırlar. Adres teyidi de bu süre içerisinde yapılır. Bu kapsamda, maaş ödemesi yapılacak kişilerin isimleri ile birlikte çalıştığı kurumun açık adresinin bankaya bildirilmesi, işyeri adres bilgisinin teyidi için yeterli sayılır.

2.2.7. Emeklilik Sözleşmeleri, Emeklilik Planları ve Hayat Sigortası Sözleşmelerine İlişkin İşlemler:

Emeklilik sözleşmeleri ve çalışanlara ücretlerinden kesinti yapılmak suretiyle emeklilik hakları sağlayan emeklilik planları ile bir yıl içinde ödenecek prim tutarı toplamı on bin veya tek primli olup prim tutarı yirmi beş bin TL’nin altında olan hayat sigortası sözleşmelerine ilişkin işlemlerde yükümlüler; Yönetmeliğin 6. ve 7. maddelerinin birinci fıkralarındaki bilgileri, teyit belgelerine gerek olmaksızın, almak suretiyle işlem yapabilirler.

Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesinde geçen başkası hesabına hareket edenlerde kimlik tespiti, 17/A maddesinde geçen gerçek faydalanıcının tanınması ile 19. maddesinde geçen müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi yükümlülüklerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Emeklilik sözleşmesi ile bu madde kapsamındaki hayat sigortası sözleşmesinin mesafeli satış kapsamında düzenlenmesi halinde, imza örneği aranmamakla birlikte bu sözleşmelerin onaylanmasında hizmet riski ile Yönetmeliğin 20. maddesinde yer alan tedbirler göz önünde bulundurulur.

Emeklilik şirketleri 28/03/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun Ek 2. maddesi kapsamında işverenin düzenlediği emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dahil edilen çalışanlara ilişkin olarak; çalışanın imza örneği hariç Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgileri, teyit belgelerine gerek olmaksızın, almak suretiyle işlem yapabilirler. İşverenin çalışanları adına sağladığı kimlik bilgileri İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı üzerinden tamamlanabilir. Bu kapsamdaki işlemlerle ilgili olarak ikinci paragrafta yer alan hükümler uygulanabilir ve bu sözleşmelerin onaylanmasında hizmet riski ile Yönetmeliğin 20. maddesinde yer alan tedbirler göz önünde bulundurulur. Söz konusu tedbirler işveren grup emeklilik sözleşmelerinin yanı sıra açılan gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmeleri için de uygulanabilir.

2.2.8. Müşterinin Hisseleri Borsaya Kote Edilmiş Şirket Olduğu İşlemler:

Müşterinin veya yüzde elliyi aşan çoğunluk hissesine sahip ortağının, hisseleri Borsa İstanbul Anonim Şirketine kote edilmiş şirket olduğu işlemlerde, şirkete ilişkin olarak Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler alınarak kaydedilir. Bu bilgilerin, Yönetmeliğin anılan maddesi uyarınca teyidi zorunlu değildir.

Bu kapsamdaki müşterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesindeki yükümlülükler ile 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir. Ayrıca Yönetmeliğin 19. maddesi uyarınca müşterinin durumunun sürekli iş ilişkisi kapsamında izlenmesi ve müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncellenmesi sıklığı azaltılabilir.

Ancak tüzel kişiyi temsile yetkili kimselerin kimliği ve yetki durumu, Yönetmeliğin 7. ve 14. maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak tespit edilir.

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

2.2.9. Ön Ödemeli Kartlara İlişkin İşlemler:

Üzerindeki numara bazında hesap takibi yapılan, isimsiz, önceden ödeme ya da yükleme yapılması suretiyle kullanılabilir hale gelen ve yüklenen bakiye kadar kullanıma izin verilen ön ödemeli kartlarla ilgili işlemlerde yükümlüler;

– (Mülga)

– Tek kullanımlık olup tekrar yükleme yapılması mümkün olmayanlarda yüklü para tutarı iki bin yedi yüz elli TL’yi,

– Yeniden yükleme yapılabilen ve toplam yükleme limiti bir ay içinde iki bin yedi yüz elli TL’yi ve her halükarda bakiyesi iki bin yedi yüz elli TL’yi

aşmayan, fon transferi amacıyla kullanılamayan ve sadece kart hamilinin fiziken işyerinde bulunduğu ve kartın fiziken kullanıldığı veya 06/06/2017 tarihli ve 30088 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğ kapsamında güven damgası alan hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılar nezdinde yapılacak mal ve hizmet alımı ile fatura ödemelerinde kullanım amaçlı ön ödemeli kartların satışında Yönetmeliğin 6. maddesi kapsamında kimlik tespiti yapmayabilirler.

Bu kapsamdaki müşterilerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesindeki yükümlülükler ile 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir. Ayrıca Yönetmeliğin 19. maddesi uyarınca müşterinin durumunun sürekli iş ilişkisi kapsamında izlenmesi ve müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncellenmesi sıklığı azaltılabilir.

2.2.10. Şans ve Bahis Oyunu Faaliyetlerini Münhasıran Elektronik Ortamda Gerçekleştiren Yükümlüler:

İlgili mevzuatları uyarınca ticari faaliyetlerinin tamamını fiziki bir işyeri bulunmaksızın ve müşteri ile yüz yüze olmaksızın münhasıran elektronik ortamda gerçekleştiren sanal ortam bayilerince;

– Türkiye’de mukim bankayla, sunulan mal veya hizmete ilişkin tahsilat ve ödeme işlemlerinin elektronik ortam üzerinden gerçekleştirileceğine dair sözleşme yapılmış olması,

– Müşterinin elektronik ortamda alınan başvurusunda, kimliğe ilişkin bilgilerin (Adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklular için yabancı kimlik numarası) İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü veri tabanı kullanılarak sorgulanması yoluyla teyit edilmesi,

– İş ve meslek bilgisinin alınması,

– Tüm tahsilat ve ödemelerin, kimlik bilgileri teyit edilerek kabul edilmiş müşterinin, kimlik bilgileri ile uyumlu bir banka hesabı veya kredi kartı hesabı vasıtasıyla yapılması

koşuluyla, müşterinin kimlik bilgilerinin Yönetmeliğin 6. maddesindeki usul çerçevesinde teyidi ile imza örneği alınması zorunlu değildir.

Şans ve bahis oyunları düzenleme hak ve yetkisini haiz kurum ve kuruluşlar tarafından sabit, gezici veya sanal ortam bayilikleri bulunmakla birlikte bu faaliyetlerin sanal ortamda bizzat kendilerince gerçekleştirilmesi halinde de bu tedbirler uygulanır.

2.2.11.:

Yükümlüler, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun;

a) 20. maddesi kapsamında elektronik paranın teminine yönelik işlemlerde,

– Yeniden yükleme imkanı bulunmaması halinde, elektronik olarak saklanan fon tutarı iki bin yedi yüz elli TL’yi,

– Yeniden yükleme yapılabilen ve toplam yükleme tutarı bir ay içinde iki bin yedi yüz elli TL’yi ve her halükarda bakiyesi iki bin yedi yüz elli TL’yi,

aşmayan, fon transferi amacıyla kullanılamayan ve sadece araç hamilinin fiziken işyerinde bulunduğu ve anonim aracın fiziken kullanıldığı veya Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğ kapsamında güven damgası alan hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılar nezdinde yapılacak mal ve hizmet alımı ile fatura ödemelerinde kullanım amaçlı elektronik para ihracında ve ödeme hizmetlerinde kimlik tespiti yapmayabilirler.

b) 12. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında elektronik haberleşme hizmetleri aracılığıyla sunulan ödeme hizmetine (mobil ödeme hizmeti) ilişkin işlemlerde,

– Bir seferlik işlem tutarı bin TL’yi,

– Aylık işlem tutarı iki bin yedi yüz elli TL’yi,

aşmayan, fon transferi amacıyla kullanılamayan ve sadece mal ve hizmet alımı ile fatura ödemelerinde kullanım amaçlı elektronik para ihracında ve ödeme hizmetlerinde kimlik tespiti yapmayabilirler.

Bu maddedeki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 17. maddesindeki yükümlülükler ile 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir. Ayrıca birinci paragraf kapsamındaki işlemlerle ilgili olarak Yönetmeliğin 19. maddesi uyarınca müşterinin durumunun sürekli iş ilişkisi kapsamında izlenmesi ve müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncellenmesi sıklığı azaltılabilir.

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

2.2.12. Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcılara İlişkin İşlemler:

Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve siparişin teslimi amacıyla orta, büyük ve çok büyük ölçekli elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar tarafından, elektronik ortamda iş ilişkisi tesisi suretiyle elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya (ETHS) sunulan aracılık hizmetinde;

– Türkiye’de mukim bankayla, sunulan mal veya hizmete ilişkin tahsilat ve ödeme işlemlerinin elektronik ortam üzerinden gerçekleştirileceğine dair sözleşme yapılmış olması,

– Türkiye’de yerleşik gerçek kişi ETHS’nin elektronik ortamda alınan başvurusunda, Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgilerin alınması, bu bilgilerden adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklular için yabancı kimlik numarasının İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı kullanılarak sorgulanması yoluyla teyit edilmesi,

– Türkiye’de yerleşik ticaret siciline kayıtlı tüzel kişi ETHS’nin elektronik ortamda alınan başvurusunda, tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin kimliğe ilişkin bilgilerinin gerçek kişilerdeki usule göre teyit edilmesi, tüzel kişiye ilişkin bilgilerin ise (tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Gelir İdaresi Başkanlığı veya bu bilgilere ilişkin merkezi kayıt tutan diğer kurumların veri tabanları üzerinden tescil belgeleri ve kayıtların sorgulanması suretiyle teyit edilmesi,

-Yabancı ülkede yerleşik ETHS’nin elektronik ortamda alınan başvurusunda, Türkiye’de yerleşik ETHS’ler için aranan bilgilerin alınması, bu bilgilerin ilgili kişiler tarafından sunulan belgeler ve/veya ilgili ülkede Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği muadili kuruluşlar ya da verilerin resmî olarak tutulduğu diğer kuruluşların açık kaynakları üzerinden teyit edilmesi,

-ETHS ile gerçekleştirilecek tüm tahsilat ve ödemelerin, kimlik bilgileri teyit edilerek kabul edilmiş müşterinin kimlik bilgileri ile uyumlu bir banka hesabı veya kredi kartı hesabı vasıtasıyla yapılması, koşuluyla, ETHS’nin kimlik bilgilerinin Yönetmeliğin 6. maddesindeki usul çerçevesinde teyidi ile imza örneği alınması zorunlu değildir. Ayrıca Yönetmeliğin 17/A maddesindeki teyide ilişkin yükümlülükler uygulanmayabilir.

3. Diğer Hususlar:

Yönetmelik kapsamındaki bazı teyit ve tespit işlemlerinin aşağıdaki şekilde yapılması uygun bulunmuştur.

3.1. Adres Teyidi:

Sürekli iş ilişkisi tesisinde, Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen gerçek kişilerle ilgili kimlik tespiti kapsamında beyan edilen adresin doğruluğu, e- Devlet veri tabanlarından yararlanmak suretiyle (elektronik görüntüsü de alınarak) teyit edilebilir.

Müşteri adresine alma haberli posta yoluyla tebligat yapılması durumunda, tebligatın müşteriye yapıldığına dair belge de adres teyidinde kullanılabilir.

3.2. Telefon ve Faks Numarası ile Elektronik Posta Adresinin Doğruluğunun Teyidi:

Sürekli iş ilişkisi tesis edilen müşterilerin kimlik tespitine ilişkin alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerinin doğruluğu, risk temelli yaklaşım çerçevesinde gerektiğinde bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurulmak suretiyle teyit edilir.

3.3. Müteakip İşlemlerde Kimlik Tespiti:

Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki yüz yüze yapılan müteakip işlemlerinde kimlik tespiti, kimliğe ilişkin bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılmasını müteakip, ilgili evraka işlemi yaptıran gerçek kişinin ad ve soyadının yazılması ve imza örneğinin alınması suretiyle yapılır.

5 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MÜŞTERİNİN TANINMASI

GEÇİCİ MADDE 1- 08/02/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile olağanüstü hal ilan edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde 08/02/2023 tarihinden itibaren bir ay içerisinde yapılacak işlemlerde Yönetmeliğin 6. maddesi gereğince yapılması gereken kimlik tespitinin anılan maddede belirtilen usulde yapılamaması halinde; adres ve iletişim bilgisi ile imza örneğinin alınması, eğer mevcut ise yükümlünün kayıtlarında bulunan kimlik belgesindeki fotoğraf ile müşterinin karşılaştırılması ve gerekli görülecek diğer tedbirlerin alınması kaydıyla, söz konusu maddede sayılan kimlik belgeleri ile sınırlı olmaksızın kimliği gösterir herhangi bir belgede yer alan, bunun mümkün olmaması halinde işlem yapmak isteyen kişinin beyan ettiği kimlik bilgilerinin İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı üzerinden Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasında sayılan bilgilerden en az dördünün kontrol edilmesi suretiyle gerçekleştirilebilir.

Birinci fıkrada sayılan illerde, Yönetmeliğin 16. maddesi kapsamında yapılacak kimlik tespiti işlemleri, eğer mevcut ise yükümlünün kayıtlarında bulunan kimlik belgesindeki fotoğraf ile müşterinin karşılaştırılması ve gerekli görülecek diğer tedbirlerin alınması kaydıyla Yönetmeliğin 6. maddesinde sayılan kimlik belgeleri ile sınırlı olmaksızın kimliği gösterir herhangi bir belgede yer alan, bunun mümkün olmaması halinde işlem yapmak isteyen kişinin beyan ettiği kimlik bilgilerinin İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı üzerinden Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasında sayılan bilgilerden en az dördünün kontrol edilmesi ve imza örneğinin alınması suretiyle gerçekleştirilebilir.

Yerleşim yeri adresi birinci fıkrada sayılan illerde olup afet sebebiyle başka illerde bulunan kişiler hakkında da birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanabilir.

Bu madde kapsamında kimlik tespiti yapılarak tesis edilen sürekli iş ilişkisinde 08/02/2023 tarihinden itibaren bir ay geçtikten sonra müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce kimlik tespitinin Yönetmeliğin 6. maddesinde düzenlenen usulle yapılması zorunludur.

Bu maddede belirtilen süreleri uzatmaya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2- 2.2.10. madde kapsamında şans ve bahis oyunu alanında faaliyet gösteren yükümlüler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 2.2.10. madde hükümlerine uygun olarak edinmiş oldukları müşterilerinin kimlik tespitini, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç dört ay içerisinde bu Tebliğe uygun hale getirir. Bu süre içerisinde, herhangi bir işlem talep etmeyen müşterilere kimlik tespitinin yapılması amacıyla ulaştırılması için yükümlü tarafından gerekli tedbirler alınır. Bu süre içerisinde işlem talep etmeyen müşterilere ulaşılamaması halinde, uygun hale getirme işlemi, müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce yapılır.

2.2.10. maddesi kapsamında faaliyet gösteren diğer yükümlüler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 2.2.10. madde hükümlerine uygun olarak edinmiş oldukları müşterilerinin kimlik tespitini, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç dört ay içerisinde Yönetmeliğin 6. veya 7. maddeleri ile diğer ilgili maddelerine ya da 30/04/2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No:19)’ne uygun hale getirir. Bu süre içerisinde, herhangi bir işlem talep etmeyen müşterilere kimlik tespitinin yapılması amacıyla ulaştırılması için yükümlü tarafından gerekli tedbirler alınır. Bu süre içerisinde işlem talep etmeyen müşterilere ulaşılamaması halinde, uygun hale getirme işlemi, müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce yapılır.

Elektronik para ihracı yetkisini haiz kuruluşlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 2.2.11. madde hükümlerine uygun olarak ve mezkur maddenin birinci fıkrasında belirtilen tutarların üzerindeki elektronik para ihracını müşteri ile yüz yüze olmaksızın münhasıran elektronik ortamda elektronik bir hesap üyeliği vasıtasıyla gerçekleştirdiği müşterilerinin kimlik tespitini, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde Yönetmeliğin 6. veya 7. maddeleri ile diğer ilgili maddelerine ya da Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No:19)’ne uygun hale getirir. Bu süre içerisinde, herhangi bir işlem talep etmeyen müşterilere kimlik tespitinin yapılması amacıyla ulaştırılması için yükümlü tarafından gerekli tedbirler alınır. Bu süre içerisinde müşteri tarafından herhangi bir işlem talep edilmemesi ve müşteriye de ulaşılamaması halinde, uygun hale getirme işlemi, müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce yapılır.

Sanal terminal hizmeti veren yükümlüler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 2.2.11. madde hükümlerine uygun olarak edindikleri müşterilerinin kimlik tespitini, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde Yönetmeliğin 6. veya 7. maddeleri ile diğer ilgili maddelerine ya da Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No:19)’ne uygun hale getirir. Bu süre içerisinde, herhangi bir işlem talep etmeyen müşterilere kimlik tespitinin yapılması amacıyla ulaştırılması için yükümlü tarafından gerekli tedbirler alınır. Bu süre içerisinde müşteri tarafından herhangi bir işlem talep edilmemesi ve müşteriye de ulaşılamaması halinde, uygun hale getirme işlemi, müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce yapılır.

Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar 2.2.12. maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce edindikleri müşterilerinin kimlik tespitini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç dört ay içerisinde bu Tebliğe uygun hale getirir. Bu süre içerisinde, herhangi bir işlem talep etmeyen müşterilere kimlik tespitinin yapılması amacıyla ulaştırılması için yükümlü tarafından gerekli tedbirler alınır. Bu süre içerisinde müşteri tarafından herhangi bir işlem talep edilmemesi ve müşteriye de ulaşılamaması halinde, uygun hale getirme işlemi, müşterinin ilk işlem talep tarihinde ve işlem gerçekleştirilmeden önce yapılır.

Bu madde kapsamındaki yükümlülerden Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No:19)’ne uygun olarak kimlik tespit sürecine başlayanlar, bu sürecin başladığı tarihten itibaren 2.2.10. ve 2.2.11. maddeler kapsamında yeni iş ilişkisi tesis edemez.

Tebliğ olunur.

12 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MALVARLIĞININ DONDURULMASI KARARLARI

1. Konu:

31/05/2013 tarihli ve 28663 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 14. maddesinde malvarlığının dondurulması kararlarının yerine getirilmesinden Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının (Başkanlık) sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 15. maddesinde ise dondurulmasına karar verilen malvarlığının, mülkiyeti ilgili gerçek veya tüzel kişide kalmak üzere, Yönetmelikte düzenlenen esaslar çerçevesinde Başkanlığın izniyle yönetileceğine ilişkin hususlar yer almaktadır. Ayrıca Yönetmeliğin 16. maddesinde, anılan hususlara ilişkin Başkanlığın görev ve yetkileri belirtilmiştir.

Bu Tebliğin konusunu, malvarlıklarının dondurulması kararlarının gereğinin, 07/02/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun) ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak nezdinde malvarlığı bulunduran ya da malvarlığı kaydı tutan kişi, kurum ve kuruluşlarca (uygulayıcılar) yerine getirilmesi ve dondurulan malvarlıklarının Başkanlıkça verilecek izin kapsamında Kanun hükümlerine uygun olarak yönetilmesine ilişkin açıklamalar oluşturmaktadır.

2. Uygulayıcıların Yükümlülükleri:

2.1. Başkanlığa Bildirim Yapılması:

Başkanlık malvarlığının dondurulması kararlarını;

a) Taşınmazların dondurulmasını sağlamak üzere, tapu kütüğüne şerh verilmesi talebiyle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne,

b) Kara, deniz ve hava ulaşım araçlarının dondurulmasını sağlamak üzere bunların kayıtlı bulunduğu sicillere şerh verilmesi talebiyle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının ilgili birimlerine ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne,

c) Her türlü hesap, hak ve alacakların dondurulmasını sağlamak üzere banka veya diğer malî kurumlara,

ç) Şirketteki ortaklık paylarının dondurulmasını sağlamak üzere, ilgili şirket yönetimi ve şirketin kayıtlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğü ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığına,

d) Gerekli gördüğü ilgili gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına,

bildirir.

Başkanlıkça bildirimde bulunulan uygulayıcılardan; nezdinde malvarlığı bulundurmamayanlar ya da malvarlığı kaydı bulunmayanlar buna ilişkin bilgiyi, malvarlığı ya da malvarlığı kaydı bulunanlar ise dondurma işleminin yapıldığına ve dondurulan malvarlığına ilişkin bilgileri, resmi talebin kendilerine ulaşmasını takiben yedi gün içinde kendilerine yapılan bildirimde kullanılan tebliğ yöntemini kullanarak Başkanlığa bildirirler.

Nezdinde malvarlığı bulunduğunu ya da malvarlığı kaydı tuttuğunu Başkanlığa bildiren uygulayıcılar, dondurma kararının kaldırılması halinde, bu kararın uygulandığına dair bilgiyi de yukarıda belirtilen usul ve esaslar dâhilinde Başkanlığa iletirler.

Bu kapsamda asgari olarak aşağıdaki bilgiler ile gerekli görülen diğer bilgiler Başkanlığa iletilir:

a) Taşınmazlar için tapu senedinde yer alan bilgiler ile var ise taşınmaz üzerindeki diğer şerh ve kayıtlar,

b) Kara, deniz ve hava ulaşım araçları için ilgili sicillerinde yer alan kayıt bilgileri ile var ise bunlar üzerindeki diğer şerh ve kayıtlar,

c) Banka ve diğer malî kurumlardaki malvarlıkları için iş ilişkisinin türü, müşteri/hesap numarası, hak ve alacakların miktar/tutar ya da bakiyesi,

ç) Şirketlerdeki ortaklık payları için, şirketin unvanı, vergi kimlik numarası, ortaklık payları ve ortaklığa ilişkin diğer kayıt ve şerhler.

2.2. Yüz Yüze Olmayan Sistemlerin Engellenmesi:

Finansal kuruluşlar tarafından malvarlığı dondurulan kişi, kuruluş veya organizasyonlara ait tüm kredi ve banka kartları bloke edilir, bunların kullandıkları internet bankacılığı veya yüz yüze olmayan diğer tüm sistemlere erişimler engellenir.

2.3. Müşterek Hesapların Dondurulması:

Malvarlığı dondurma kararına konu kişi, kuruluş veya organizasyonların üçüncü kişiler ile müştereken sahip oldukları hesapların tamamı dondurulur. Dondurulan hesapların diğer hissedarları bu hesaplar üzerindeki haklarını ve bunların dayanağına ilişkin bilgi ve belgeleri Başkanlığa bildirirler. Hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişi, kuruluş veya organizasyonlar, müşterek hesapların diğer hissedarlarına olan borçlarını Başkanlıkça izin verilmesi halinde banka hesabı üzerinden öderler.

12 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MALVARLIĞININ DONDURULMASI KARARLARI

2.4. Malvarlığında Artış Meydana Gelmesi:

Dondurulan malvarlığında herhangi bir artış meydana gelmesi hâlinde, bu artışlar da malvarlığının dondurulması hükümlerine tabidir. Bu nedenle dondurulan malvarlıklarından elde edilecek faiz, kar payı, temettü ve diğer her türlü gelirlere Başkanlığın izin verdiği haller dışında erişim mümkün değildir.

Örnek 1: Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihte hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişinin XYZ bankasında malvarlığı bulunmadığı hususu banka tarafından yedi gün içerisinde Başkanlığa bildirilmiştir. Daha sonraki bir tarihte XYZ bankasına malvarlığı dondurulan kişinin ismine havale/EFT gelmiştir. Bu durumda, gelen havale/EFT tutarı dondurulur ve durum ivedilikle Başkanlığa bildirilerek Başkanlığın talimatına göre hareket edilir.

Örnek 2: Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihte hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişinin XYZ bankasında sıfır bakiyeli bir hesabının bulunduğu başkaca bir malvarlığı bulunmadığı hususu banka tarafından yedi gün içerisinde Başkanlığa bildirilmiştir. Daha sonraki bir tarihte malvarlığı dondurulan kişinin XYZ Bankasındaki hesabına bir havale/EFT gelmesi durumunda ise hesaptaki bu artış malvarlığının dondurulması hükümlerine tabi tutularak yedi gün içerisinde Başkanlığa bildirilir.

Örnek 3: Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihte hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişinin XYZ bankasında vadeli mevduat hesabı bulunduğu banka tarafından yedi gün içerisinde Başkanlığa bildirilmiştir. Dondurma kararından sonra bu hesaba ilişkin olarak işleyen faiz de hesaba ilave edilir ve dondurma hükümlerine tabi tutulur.

2.5. Dondurma İşleminin Gerçekleştirilmesinde Tereddütlü Haller:

Uygulayıcılar, Bakanlar Kurulu dondurma kararları eklerinde yayımlanan ve Başkanlığın internet sitesinde de güncel haline yer verilen listedeki bilgilerin kendilerinde bulunan bilgiler ile eşleşmesi halinde ilgili kişi, kuruluş ve organizasyonlara ait malvarlıklarını dondururlar.

Listede bulunan bir kişinin ayırt edici bilgisi (doğum tarihi, doğum yeri, pasaport veya ulusal kimlik numarası gibi) bulunmaması halinde ise bu kişinin ismiyle veya kullandığı/bilinen diğer adlarıyla eşleşenlerin malvarlıkları dondurulur.

Diğer taraftan, malvarlığı dondurulan kişi tarafından kendisinin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) Kararı ile listelenen kişi olmadığı, isim benzerliği, yanlış veya eksik kimlik bilgileri ve benzeri sebebiyle hatalı dondurma işlemi yapıldığı iddia edilmesi durumunda itirazın gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak varsa ilgili belgelerin de eklenmesi suretiyle Başkanlığa yapılması gerekmektedir. Başkanlık tarafından itirazın uygun görülmesi halinde durum, ilgili uygulayıcılara ivedilikle bildirilerek hatalı dondurma işleminin düzeltilmesi sağlanır.

3. Dondurulan Malvarlıklarına Erişim:

3.1. Genel Hususlar

Dondurulmasına karar verilen malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisi ancak Başkanlığın vereceği izin ile kullanılabilir. Başkanlıkça izin verilen haller dışında, malvarlığı dondurulanlar bu malvarlığının ortadan kaldırılmasına, tüketilmesine, dönüştürülmesine, transferine, devir ve temlik edilmesine veya sair tasarruflara yönelik işlemlerde bulunamazlar. Uygulayıcılar da bu tür işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlayamaz ve kolaylaştıramazlar.

Hakkında malvarlığı dondurma kararı verilmiş olanlar tüm hak, alacak ve borçları ile diğer malvarlığı değerlerini ve bunların dayanağına ilişkin bilgi ve belgeleri; bunlardan alacağı veya bunlara borcu olanlar ise, alacak veya borcun miktarı ile dayanağına ilişkin bilgi ve belgeleri, Başkanlığın internet sitesinde yayımlanan formları doldurmak suretiyle kararın Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde elektronik ortamda ve yazı ile Başkanlığa bildirirler.

Dondurulan malvarlıklarına erişim prosedürlerinin düzenlendiği BMGK’nın 1452 (2002) sayılı Kararında; söz konusu prosedürlerin 1267 ve 1373 sayılı BMGK Kararları ve bunların müteakip kararları uyarınca dondurulan malvarlıklarına uygulanacağı öngörülmektedir. Bu nedenle Başkanlık, 1267 ve 1373 sayılı BMGK Kararları uyarınca dondurulan malvarlıklarına erişime izin verirken, BMGK’nın 1452 (2002) sayılı kararı ile müteakip kararlarında öngörülen prosedürleri de gözetmektedir.

3.2. Dondurulan Malvarlıklarına Erişimin Amacı

Dondurulan malvarlıklarına ilişkin olarak Başkanlık;

a) Malvarlığı dondurulan gerçek kişinin ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarının asgari geçimlerini sağlamak üzere; gıda, kira, konut kredisi, sağlık, eğitim, sigorta primi, avukatlık ve mahkeme masrafları gibi temel harcamaların yapılmasına,

b) Ticari işletmeler ve diğer tüzel kişilerin faaliyetlerine devam etmelerini ve mevcut durumlarının korunmasını temin etmek üzere; mal ve hizmet alım satımı ile bakım, işletim, onarım giderleri, defter ve belgelerde kayıtlı borçlar, kira, kredi, kayım hizmeti, sigorta primi, avukatlık ücreti, ücret ve maaş gibi zorunlu ödemelerin gerçekleştirilmesine,

c) Malvarlığını yönetime ilişkin Başkanlıkça talep edilen bilirkişi, yeminli mali müşavir, ekspertiz vb. raporlara ilişkin ücretlerin ödenmesine,

ç) Dondurma kararı öncesinde doğmuş olan borçların malvarlığı dondurulanlar tarafından ilgililere ödenmesine izin verebilir. Başkanlık vereceği izinlerde malvarlığı değerinin korunması hususunu da dikkate alır.

12 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MALVARLIĞININ DONDURULMASI KARARLARI

3.3. Dondurulan Malvarlıklarından Yapılacak Zorunlu Ödemeler

Kanunun 13. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince dondurulan malvarlığından ödenmesi gereken vergi, resim, harç, kira, sosyal güvenlik primi gibi kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlara yapılacak her türlü zorunlu ödemelerin izne tabi tutulabileceği hükme bağlanmış olup bu kapsamda söz konusu yapılacak ödemeler de Başkanlık izniyle yapılacak işlemler kapsamına alınmıştır.

Ancak finansal kuruluşlar nezdinde bulunan hesaplardan yapılacak vergi ve fon gibi her türlü kaynaktan kesintiler ilgili finansal kuruluş tarafından izne tabi olmaksızın yapılır.

3.4. Dondurulan Malvarlıklarına Erişim İzni Verilmesi:

3.4.1. Gerçek Kişiler Bakımından:

3.4.1.1. Genel Hususlar:

İzin başvuruları, Başkanlığın internet sitesinde yayımlanan formlar ve tevsik edici belgelerin Başkanlığa tevdi edilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

Başkanlık asgari geçim düzeyine ilişkin bir belirlemede bulunmak için; beyanları, izin başvuruları kapsamında kendisine intikal eden bilgi ve belgeleri ve gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edeceği diğer bilgi ve belgeleri dikkate alarak malvarlıklarına erişime izin verebilecektir. Verilecek izin kapsamında Başkanlık, 1452 (2002) sayılı BMGK Kararında ve müteakip kararlarında öngörülen izin prosedürlerini de gözetir.

Malvarlığı dondurulan gerçek kişinin ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarının asgari geçimlerini sağlamak üzere Başkanlık tarafından belirlenen tutarda yıllık izin belgesi verilebilir. Verilen izin kapsamında gerçekleştirilen işlemler uygulayıcılar tarafından ivedilikle Başkanlığa bildirilir.

Gerek görülen hâllerde verilen iznin kapsamı veya süresi değiştirilebilir veya verilen izin iptal edilebilir. Değişiklik veya iptal kararı, izin kararının bildirilmesinde uygulanan usul ve esaslara uygun olarak Başkanlıkça ilgili taraflara bildirilir.

Ayrıca Başkanlık tarafından belirli koşullar veya sınırlar dâhilinde bir defaya mahsus veya süreli olarak da izin verilebilir.

3.4.1.2. Banka veya Diğer Finans Kurumlarındaki Hesapların Kullanılması:

Banka veya diğer finans kurumlarındaki hesaplar üzerindeki tasarruf yetkisinin kullanılması bakımından gerçek kişiler için Başkanlıkça izin belgesi düzenlenir. İzin belgesinde, işlem yapılabilecek banka/finansal kuruluş adı, şubesi ve hesap bilgileri belirtilir.

Başkanlık tarafından bu kapsamda düzenlenen izin belgelerinin bir nüshası malvarlığı dondurulan kişiye verilir. Diğer nüsha ise nezdinde malvarlığı bulunduran ya da malvarlığı kaydı tutan kuruma Başkanlıkça intikal ettirilir.

İzin belgesi alan kişiler ancak izin belgesinin aslını ilgili kuruma ibraz ederek işlem yapabilirler. İlgili kurum, kendisine müracaat eden kişinin işlemini yapmadan önce ibraz edilen izin belgesini kendisindeki nüsha ile karşılaştırarak teyidini yapar.

Malvarlığı dondurulan kişi tarafından, izin belgesi olmaksızın veya izin belgesinde belirtilen işlemler dışında bir işlemin gerçekleştirilmesi için talepte bulunulması halinde, talebe konu işlem gerçekleştirilmez ve durum banka/finansal kurum tarafından ivedilikle Başkanlığa bildirilir.

Banka/finansal kurumlarca kişinin talebine göre izin belgesinde belirtilen koşullar dâhilinde topluca veya parçalar halinde nakit olarak ödeme yapılır. Parçalar halinde yapılan ödemelerde izin belgesinde belirlenen tutarın aşılması için banka/finansal kurumlar gerekli tedbirleri alırlar.

İzin verilmesi halinde; vergi, resim, harç, kira, sosyal güvenlik primi gibi kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlara yapılacak zorunlu ödemeler ilgili kuruluşun banka hesabına yapılır. Bu izin kapsamında kişiye nakden ödeme yapılamaz. Ödemeye ilişkin masraflar dondurulan hesaptan karşılanır.

Ayrıca, asgari geçim için verilen miktarın önemli bir bölümünü teşkil eden gıda haricindeki kira, konut kredisi, sağlık, eğitim, sigorta primi, avukatlık ve mahkeme masrafları gibi hususlarda gerçekleştirilecek ödemeler de banka hesapları üzerinden yapılır.

12 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MALVARLIĞININ DONDURULMASI KARARLARI

3.4.2. Gerçek Kişi Dışında Kalanlar Bakımından:

3.4.2.1. Genel Hususlar:

Şahıs işletmeleri, ticaret şirketleri, tüzel kişiler veya tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlar Başkanlığın internet sitesinde yayımlanan formları doldurmak suretiyle yapacakları izin başvurularında;

- a) Son iki yıla ilişkin mali tablo, defter, belge ve kayıtları,
- b) Bir yıl içerisinde yapmaları gereken ödemeleri aylık dönemler itibarıyla gösterir tablo ile bu ödemeleri tevsik edici belge ve kayıtları,
- c) İzin kapsamında işlem yapılacak banka hesap bilgilerini,
- ç) Tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin kimlik belgesinin örneğini,

Başkanlığa ibraz ederler. İhtiyaç halinde belgelerin değerlendirilmesine ilişkin olarak yeminli mali müşavir, bağımsız denetçi veya Başkanlıkça uygun görülecek diğer birimler tarafından düzenlenecek raporlar Başkanlıkça talep edilebilir.

Başkanlık izin başvurusunun değerlendirilmesi sırasında BMGK'nın 1452 (2002) sayılı kararı ile müteakip kararlarında öngörülen prosedürleri de gözetir. Bu kapsamda Başkanlık tarafından uygun görülmesi halinde, tasarruf yetkisinin kullanılması için harcama tutarı ve dönemlerini içeren izin belgesi düzenlenir.

Ayrıca Başkanlık tarafından belirli koşullar veya sınırlar dâhilinde bir defaya mahsus veya süreli olarak da izin verilebilir.

3.4.2.2. Banka veya Diğer Finans Kurumlarındaki Hesapların Kullanılması:

İzin belirli koşullar veya sınırlar dâhilinde bir defaya mahsus ya da süreli olarak verilebilir. Başkanlıkça düzenlenen izin belgesinin bir nüshası başvuru sahibine verilir. Bir nüshası ise izin kapsamında işlem yapılacak olan hesabın bulunduğu banka/finansal kuruluşa Başkanlık tarafından intikal ettirilir. İzin belgesinde, işlem yapılabilecek banka/finansal kuruluş adı, şubesi ve hesap bilgileri belirtilir.

İlgili banka/finansal kuruluş, izin belgesi ile kendisine müracaat eden kişinin işlemini yapmadan önce; izin belgesinin aslı üzerinden kendindeki nüsha ile teyidini yapar. İzin belgesi kapsamında yapılacak tüm işlemler banka hesapları üzerinden yapılır. Tüzel kişiyi temsile yetkili kişiye nakden ödeme yapılamaz.

Malvarlığı dondurulan şahıs işletmeleri, ticaret şirketleri, tüzel kişiler veya tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlara dondurma kararının Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yapılacak her türlü ödeme, ancak bunlara ait bir banka hesabına yapılabilir. Bu kapsamda malvarlığı dondurulan şahıs işletmeleri, ticaret şirketleri, tüzel kişiler veya tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlar, faaliyetlerinin devamını temin etmek üzere mal ve hizmet alım satımı yaparken veya alacaklarının tahsilini yaparken nakit kabul edemezler. Bunlar tarafından yapılacak tüm tahsilatlar pos cihazları kullanılarak ya da banka hesapları üzerinden yapılabilir.

Şahıs işletmeleri, ticaret şirketleri, tüzel kişiler veya tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlar, izin kapsamında gerçekleştirdikleri işlemler ile Başkanlıkça istenen mali tablo, bilgi ve belgeleri kendilerinden istenen şekil, kapsam ve sürelerde Başkanlığa bildirir.

Başkanlık, gerek gördüğü hâllerde malvarlığına erişim çerçevesinde verdiği iznin kapsamını veya süresini değiştirebilir veya izni iptal edebilir. Değişiklik veya iptal kararı, izin kararının bildirilmesinde uygulanan usul ve esaslara uygun olarak Başkanlıkça ilgili taraflara bildirilir.

3.4.3. Kıymetli Evrak Üzerindeki Tasarruf Yetkisinin Kullanılması:

Malvarlığı dondurulan kişi, kuruluş veya organizasyonlar kıymetli evrak üzerindeki tasarruf yetkisini ancak bu kıymetli evraka ilişkin olarak Başkanlıkça düzenlenen izin belgesi ile birlikte kullanabilirler.

Malvarlığı dondurulan kişi, kuruluş veya organizasyonlara kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten sonra finansal kuruluşlar tarafından çek karnesi verilemez. Bu tarihten önce verilmiş olan çek karnelerine ilişkin bilgiler, resmi talebin kendilerine ulaşmasını takiben yedi gün içinde finansal kuruluşlar tarafından kendilerine yapılan bildirimde kullanılan tebliğ yöntemi kullanılarak Başkanlığa bildirilir. Yine bu tarihten sonra malvarlığı dondurulan kişi tarafından izin belgesi olmaksızın kendi namına veya hamiline düzenlenmiş bir çekin finansal kuruluş nezdinde tahsile verilmesi halinde çek ödenmez ve durum Başkanlığa bildirilir.

Malvarlığının dondurulması kararından sonra malvarlığı dondurulan kişi tarafından karara aykırı olarak yapılan her türlü işlem hükümsüzdür.

3.4.4. Kiralık Kasa Mevcutları Üzerindeki Tasarruf Yetkisinin Kullanılması:

Kiralık kasa mevcutları üzerindeki tasarruf yetkisinin kullanılmasına Başkanlıkça izin verilmesi halinde; kiralık kasa, malvarlığı dondurulan kişi ile banka görevlisi ve Başkanlıkça görevlendirilen kişinin nezaretinde açılır. Muhteviyatı tutanakla tespit edilir. Kiralık kasa içerisindeki malvarlığından Başkanlık izni çerçevesinde kişiye verilecek olan kısım alınarak kalan kısım kasada muhafaza edilir. Kasa muhteviyatı ile alınan kısma ilişkin tespitler bir tutanağa bağlanarak taraflarca imzalanır ve Başkanlığa intikal ettirilir.

12 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - MALVARLIĞININ DONDURULMASI KARARLARI

3.4.5. Taşınır, Taşınmazlar veya Şirketlerdeki Ortaklık Payları Üzerindeki Tasarruf Yetkisinin Kullanılması:

Malvarlığı dondurulan kişi, kuruluş veya organizasyon; taşınır, taşınmaz veya şirketlerdeki ortaklık payının satışı işlemleri için, satış bedeli ve alıcıya ilişkin vatandaşlık numarası, vergi kimlik numarası, isim, unvan ve adres bilgileri ile birlikte Başkanlığın internet sitesinde yayımlanan formları doldurmak suretiyle izin başvurusu yapar.

Başkanlık gerek görmesi halinde malvarlığının satışına ilişkin izin başvurusunda işleme konu malvarlığının gerçek değerini tespit edebilmek amacıyla malvarlığı dondurulanlardan ekspertiz, bilirkişi ya da benzeri bir rapor talep edebilir.

Başkanlık, başvuruyu uygun görmesi halinde düzenleyeceği izin belgesinin bir nüshasını alıcıya, bir nüshasını satıcıya, bir diğer nüshasını ise nezdinde malvarlığı bulunduran ya da malvarlığı kaydı tutan kuruluşa gönderir. İzin belgesinde ödemenin yapılacağı banka hesabına ilişkin bilgilere de yer verilir.

İlgili kuruluş, izin belgesi ile kendisine müracaat eden kişinin işlemini yapmadan önce; izin belgesinin aslı üzerinden kendindeki nüsha ile teyidini yapar ve izin belgesinde belirtilen banka hesabına alıcı tarafından bedelin yatırılmış olduğunu tevsik eden dekontun aslını alır. Teyidi müteakiben devre ilişkin işlemler gerçekleştirilerek ilgili evrakın bir örneği Başkanlığa gönderilir.

Malvarlığı dondurulanlar taşınır ve taşınmazların kiraya verilmesi ve benzeri hak tesisleri için, Başkanlığın internet sitesinde yayımlanan formları doldurmak suretiyle izin başvurusunda bulunabilirler. İzin başvurusunda taşınır veya taşınmazın kiraya verileceği kişinin vatandaşlık numarası, vergi kimlik numarası, isim, unvan ve adres bilgileri ile kira bedeline yer verilir.

Başkanlık gerek görmesi halinde malvarlığının kiralınmasına ilişkin izin başvurusunda işleme konu malvarlığının gerçek değerini tespit edebilmek amacıyla malvarlığı dondurulanlardan ekspertiz, bilirkişi ya da benzeri bir rapor talep edebilir.

Başkanlık, başvuruyu uygun görmesi halinde düzenleyeceği izin belgesinin bir nüshasını başvuruda bulunan kişiye, bir nüshasını da kiralayan kişiye gönderir. İzin belgesinde ödemenin yapılacağı hesaba ilişkin bilgilere yer verilir.

Malvarlığı dondurulan kişi, kuruluş veya organizasyon; sözleşme metninin bir örneği, sözleşme gereğince karşılık olarak ödenmesi gereken para ve sair malvarlığı değerine, ödeme takvimine, ödemenin yapılacağı banka hesabına ilişkin bilgileri, hakkın tesis edildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde Başkanlığa verir. Bu kapsamda yapılacak her türlü ödeme, ancak bu kişilere ait izin belgesinde belirtilen banka hesabına yapılabilir.

Başkanlık, gerek gördüğü hâllerde malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisinin kullanılması yönünde verdiği iznin kapsamını veya süresini değiştirebilir veya izni iptal edebilir. Değişiklik veya iptal kararı, izin kararının bildirilmesinde uygulanan usul ve esaslara uygun olarak Başkanlıkça ilgili taraflara bildirilir.

4. Denetim ve Ceza:

Kanunun 15. maddesinde;

“(1) Bu Kanun hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirmekte ihmal veya gecikme gösteren kişilere, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen kişinin, bir tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenmiş bulunması hâlinde ayrıca bu tüzel kişiye on bin liradan yüz bin liraya kadar idari para cezası verilir.”

hükmü yer almaktadır.

Nezdinde malvarlığı bulunduran ya da malvarlığı kaydı tutan kişi, kurum ve kuruluşların dondurma kararına uygun hareket edip etmediği ve dondurulan malvarlığının yönetiminin ilgililerince Kanun hükümlerine uygun olarak yerine getirilip getirilmediği, gerektiğinde ilgili defter, belge ve kayıtlar üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak suretiyle Başkanlıkça denetlenir. Başkanlık denetim görevini, denetim elemanları ve Başkanlıkta istihdam edilen maliye uzmanları vasıtasıyla yerine getirir.

Kanun hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğinin yerine getirilmemesi veya yerine getirmekte ihmal veya gecikme gösterilmesi halinde yukarıda belirtilen cezalar uygulanır.

Tebliğ olunur.

13 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

BİRİNCİ BÖLÜM - AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç ve Kapsam/Madde 1: (1) Bu Tebliğin amacı, şüpheli işlem bildirimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak/Madde 2: (1) Bu Tebliğ, 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 27 ve 28. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar/Madde 3: (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Başkanlık: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,

b) MASAK.ONLINE: Şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortamda gönderilmesine imkan tanıyan sistemi,

c) ŞİB formu: Şüpheli işlem bildirim formunu,

ç) Şüpheli işlem: Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halini,

d) Yükümlü: Yönetmeliğin 4. maddesinde sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerini,

e) Yönetmelik: 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Genel esaslar/Madde 4: (1) Yükümlüler tarafından, şüpheli bir işlemle karşılaşıldığında, işlem hakkında yetki ve imkânlar ölçüsünde araştırma yapıldıktan sonra, edinilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, ŞİB formu doldurulmak suretiyle Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunulur.

(2) Şüpheli işlemler, herhangi bir parasal sınır gözetmeksizin Başkanlığa bildirilir.

(3) Şüpheli işlem kavramında geçen işlem ifadesi tek bir işlem ile sınırlı olmayıp, birden çok işlemi kapsayabilir. Birden çok işlem bir arada ele alınarak değerlendirildiğinde şüphe arz eden işlemler için tek bir ŞİB formu düzenlenir.

(4) Bildirim sürecinde, işlemin niteliği veya müşteri profiliyle ilgili daha ayrıntılı araştırma yapılması gerekebilir. Yetki ve imkânlar ölçüsünde yapılacak bu araştırmanın amacı, şüpheliyi destekleyecek ek bulguların olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma yapılırken, müşterinin, kendisi hakkında bildirimde bulunulacağından şüphelenmesine neden olacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.

(5) Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda yükümlüler tarafından gerekli kimlik tespit işlemleri yapılır. Bildirime konu şüpheli işlemin teşebbüs aşamasında kaldığı ve gerçekleştirilmediği durumlarda da kimlik tespiti yükümlülüğü mümkün olduğu ölçüde yerine getirilir.

(6) Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar ŞİB formu doldurulur ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikilmeksizin Başkanlığa gönderilir.

(7) Şüpheliyi destekleyen bilgi ve belgeler ŞİB formuna ek yapılır.

(8) Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da halihazırda devam eden işleme konu malvarlığının aklama veya terörizmin finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüpheliyi destekleyen belge veya ciddi emare bulunması durumunda, yükümlüler şüpheli işlem bildirimini Başkanlığa gerekçeleri ile birlikte işlemin ertelenmesi talebi ile gönderirler ve işlem hakkında Bakan tarafından verilecek karar Başkanlıkça kendilerine tebliğ edilinceye kadar, işlemi gerçekleştirmekten imtina ederler. İşlemlerin ertelenmesi, yükümlü tarafından şüpheli işlem bildiriminde bulunulan tarihten itibaren yedi iş gününü geçemez. İşlem hakkındaki kararın söz konusu süre içerisinde tebliğ edilmemesi durumunda erteleme talebine konu işlem gerçekleştirilebilir.

(9) Erteleme talepli şüpheli işlem bildirimlerine konu işlemin; olağandışı nitelikli olması, çeşitli veri tabanlarından ya da diğer kaynaklardan yapılan kontroller sonucunda işlemi yapan kişi ya da kişilerin suçla ilgili olduğunun veya olabileceğinin anlaşılması, işlemin tamamlanmasının terörizmin finansmanı ile ilgili olduğu düşünülen fonlara ya da suçtan elde edilen gelirlere el koymayı engelleyeceğine veya zorlaştıracığına ilişkin tehlikeli bir halin bulunması gibi göstergelere haiz olması gerekir.

Şüpheli işlemin bildirim zamanı/Madde 5: (1) Şüpheli işlemler yükümlüler tarafından; işleme ilişkin şüphenin oluştuğu tarihten itibaren en geç on iş günü içinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise derhal Başkanlığa bildirilir.

(2) Elektronik olarak bildirilen şüpheli işlemlerde bildirim tarihi olarak, bildirim Başkanlık kayıtlarına girdiği tarih esas alınır.

13 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

İKİNCİ BÖLÜM - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Şüpheli işlem bildirim rehberleri/Madde 6: (1) Başkanlık, elektronik ve kağıt ortamındaki şüpheli işlemlerin bildirimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere yükümlüler için genel ve sektörel mahiyette şüpheli işlem bildirim rehberleri yayımlayabilir.

(2) Rehberler Başkanlığın resmi internet sitesi ve/veya MASAK.ONLINE aracılığı ile duyurulur. Yükümlüler tarafından yapılacak bildirimler, bu rehberlerde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde yapılır.

(3) Başkanlık rehberde belirlenen usul veya esaslarda herhangi bir değişiklik öngördüğünde, bu hususlar resmi internet sitesi ve/veya MASAK.ONLINE aracılığı ile duyurulur ve bildirimler belirlenen yeni usul ve esaslar çerçevesinde oluşturulan güncel rehberlere göre gerçekleştirilir.

Bildirim kategorisi ile suça ilişkin şüphe kategorisi/Madde 7: (1) ŞİB formunun doldurulması aşamasında bildirim kategorisinin belirtilmesi zorunlu olup, Başkanlıkça ilgili rehberde belirlenen suça ilişkin şüphe kategorisi içinden de uygun seçenek ya da seçenekler işaretlenir. Bildirim kategorisi, yapılan şüpheli işlem bildiriminin suç gelirlerinin aklanması ile terörün finansmanı açısından niteliğini ortaya koymaya yöneliktir. Suça ilişkin şüphe kategorisi ise suç gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanı kapsamında bildirilen işleme konu değerın kaynağını teşkil eden yasadışı faaliyete yönelik herhangi bir bilgi veya şüphe bulunması durumunu ifade eder.

Şüpheli işlem tipleri/Madde 8: (1) Yükümlülerin suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanında araç olarak kullanılmaları riskine karşı ortak bir tutum, anlayış ve işbirliği içinde olmalarının sağlanması ve şüpheli işlemlerin tespitinde yükümlülere yardımcı olunması amacıyla Başkanlık tarafından şüpheli işlem tipleri belirlenir. Bu kapsamda tüm yükümlü gruplarına yönelik olarak genel mahiyette ve terörün finansmanı ile bağlantılı şüpheli işlem tiplerinin yanı sıra yükümlülerin faaliyet alanları dikkate alınarak bazı yükümlü grupları için sektörel mahiyette şüpheli işlem tipleri belirlenebilir. Belirlenen şüpheli işlem tiplerine Başkanlık tarafından yayımlanan şüpheli işlem bildirim rehberlerinde yer verilir.

(2) Başkanlıkça belirlenecek genel mahiyette şüpheli işlem tipleri; müşteri profiline ve işlemlere ilişkin tipleri içerir. Bu kapsamda, müşteri profiline ilişkin tipler, kişi özelinde dikkat edilmesi gereken hususlardır. İşlemlere ilişkin tipler ise müşteriden ziyade yapılmak istenen işlemin niteliğiyle ilgilidir. Terörün finansmanı ile bağlantılı şüpheli işlem tipleri ise, terörün finansmanı açısından gösterge teşkil edebilecek mahiyette ve yine tüm yükümlü gruplarınca dikkate alınması gereken şüpheli işlem tipleridir. Sektörel mahiyette şüpheli işlem tipleri belirlenmemiş yükümlü gruplarında, genel mahiyetteki ve terörün finansmanı ile bağlantılı şüpheli işlem tipleri esas alınır.

(3) Başkanlıkça belirlenen şüpheli işlem tipleri rehber mahiyetinde olup, yükümlülerin, şüpheli işlemlerin tespitinde kendilerini belirlenmiş olan şüpheli işlem tipleri ile sınırlandırmamaları; şüphe doğuran işlem, sayılan tiplerden herhangi birine uymasa dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunmaları gerekir.

(4) İşlemlerin şüpheli işlem tiplerine uygunluğu değerlendirilirken Yönetmelikte yer alan müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar göz önünde bulundurulmalı ve değerlendirme müşteri ve işlem bazında yapılmalıdır. Bu kapsamda, yapılmak istenen işlemler ilgili olarak müşteri profili, faaliyet alanı, faaliyet hacmi, işlemin niteliği ile müşterinin bilinen faaliyetleri kapsamında veya faaliyeti ile orantılı olup olmadığı veya kimlere menfaat sağladığı, sektörün özellikleri ve daha önceki tecrübeler gibi hususlar dikkate alınmalıdır. Yapılmak istenen işlemin uluslararası niteliğinin bulunması durumunda ise bu işlemin müşterinin işinin bir parçası olup olmadığına özel dikkat gösterilmelidir.

Uyum görevlisi atanması zorunlu olan yükümlülerde bildirim/Madde 9: (1) 16/09/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülere Uyum Programı Hakkında Yönetmeliğin 4 ve 29. maddeleri uyarınca uyum görevlisi atamak zorunda olan yükümlüler ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerinin şüpheli işlem bildirim yükümlülüğü, uyum görevlisi tarafından yerine getirilir. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin, şüpheli işlemleri uyum görevlisi aracılığıyla bildirim yükümlülüğü bankacılık faaliyetiyle sınırlı olup, diğer faaliyetleriyle ilgili olan şüpheli işlem bildirim yükümlülüğünün de uyum görevlisi vasıtasıyla yerine getirilmesi mümkündür.

(2) Uyum görevlisi, kendisine bildirilen veya resen öğrendiği şüpheli olabilecek işlemler hakkında, yetki ve imkânları ölçüsünde araştırma yaparak edindiği bilgi ve bulguları değerlendirmek ve şüpheli olduğuna karar verdiği işlemleri Başkanlığa bildirmekle görevli ve yetkilidir.

(3) Şüpheli işlemle karşılaşılması durumunda, söz konusu işlem yükümlü nezdinde (şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri dahil) belirlenen dahili prosedür doğrultusunda uyum görevlisine bildirilir. Dahili bildirim kuralları yazılı olarak belirlenir ve tüm çalışanlarca bilinmesi sağlanır. Uyum görevlisine yapılacak bildirimlerin usulü serbestçe belirlenebilir. Ancak, sözlü bildirim bir usul olarak belirlenemez. Bu kapsamda e-posta veya dahili bildirim imkanı veren yazılımlar kullanılabilir.

(4) Yükümlü nezdinde veya aracılığıyla yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan internet bankacılığı, telefon bankacılığı, ATM gibi interaktif uygulamalar kullanılarak yapılan işlemlerde veya izleme ve kontrol faaliyetleri sırasında şüpheli bir işlemin gerçekleştirildiğinin tespiti halinde, durum yine belirlenecek dahili prosedür doğrultusunda uyum görevlisine bildirilir. Bu durumda kimlik tespitinde, yükümlü bünyesinde mevcut bilgi ve belgeler esas alınır.

(5) Uyum görevlisi, kendisine bildirilen veya resen öğrendiği şüpheli işlemi, yükümlü bünyesinde mevcut diğer bilgi ve belgeler ile ilgili kanun, yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuatı göz önünde bulundurmak suretiyle değerlendirir. Uyum görevlisi, bu değerlendirme sürecinde, yükümlü bünyesindeki tüm birimlerden kendi görev alanı ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir. Bu kapsamda kendisinden bilgi ve belge istenen birimler de istenilen bilgi ve belgeleri vermek ve uyum görevlisine gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

13 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

İKİNCİ BÖLÜM - ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Uyum görevlisi atanması zorunluluğu bulunmayan yükümlülerde bildirim/Madde 10: (1) Uyum görevlisi atanması zorunlu olmayan yükümlülerde şüpheli işlem bildirimi; gerçek kişi yükümlünün bizzat kendisi, tüzel kişi yükümlünün kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği bulunmayan yükümlülerin ise yöneticileri veya bunlar tarafından yetkili kılınan görevlilerce ŞİB formu düzenlenmek suretiyle yerine getirilir.

(2) Uyum görevlisi atanması zorunluluğu bulunmayan yükümlüler ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerinde, şüphe niteliği itibarıyla hangi birim nezdinde oluşuyorsa ilgili birim tarafından bildirilmesi esastır. Bu kapsamda, işlemlerin merkez birimlerinde takip edilebildiği ve şüpheye vakıf olunduğu durumlarda, merkez birimler tarafından da bildirim yapılır.

(3) Merkezi yurt dışında bulunan kurum ve kuruluşların Türkiye’de faaliyet gösteren bağlı birimlerinin (şube, acente, temsilci gibi) yükümlü olması durumunda, şüpheli işlemlere ilişkin bildirim bu birimler tarafından yerine getirilir.

ŞİB formlarının düzenlenmesi/Madde 11: (1) Şüpheli işlem bildirimleri, yükümlüler itibarıyla oluşturulan genel ve sektörel şüpheli işlem bildirim rehberleri ekinde yer alan ŞİB formu kullanılarak yapılır. ŞİB formu asgari olarak formu düzenleyen yükümlüye, yapılan bildirim, şüpheli işlem ile ilgili gerçek ve tüzel kişilere ve bildirim konu işleme ilişkin bilgileri içerir. Elektronik veya kağıt ortamındaki bildirimlerde kullanılacak ŞİB formlarının ne şekilde düzenleneceğine ilgili rehberlerde yer verilir. Düzenlenen ŞİB formu ile birlikte varsa ilave bilgi ve belgeler de forma ek yapılarak Başkanlığa gönderilir.

ŞİB formlarının elden veya postayla gönderilmesi/Madde 12: (1) ŞİB formu, elden teslim edilebileceği gibi taahhütlü posta veya faks yolu ile de Başkanlığa gönderilebilir. Taahhütlü posta veya faks yolu ile Başkanlığa yapılacak bildirimler Başkanlığın resmi internet sitesinde yer alan posta adresine ve faks numarasına yapılır. Faksla gönderilen ŞİB formunun aslı, taahhütlü posta yoluyla ya da elden Başkanlığa intikal ettirilir.

(2) Şüpheli işlem bildiriminde bulunan yükümlülere Başkanlıkça, bildirimin kayda alındığına dair bilgi verilir.

ŞİB formlarının elektronik yoldan gönderilmesi/Madde 13: (1) Elektronik ortamda şüpheli işlem bildirimi MASAK.ONLINE sistemi kullanılarak yapılır.

(2) Şüpheli işlem bildirimini elektronik ortamda yapmakla zorunlu tutulan yükümlüler ile uygulamanın başlangıç tarihleri Başkanlıkça belirlenir. Bu yükümlülerin MASAK.ONLINE sistemine erişimine ve sistemin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslara Başkanlıkça yayımlanan rehberlerde yer verilir.

(3) Bildirimlerini elektronik olarak yapmaya zorunlu tutulan yükümlüler dışındaki yükümlülerden Başkanlıkça uygun görülenler de elektronik ortamda şüpheli işlem bildiriminde bulunabilirler. Elektronik ortamda şüpheli işlem bildiriminde bulunmak isteyen yükümlülerin Başkanlığa başvurularına ve MASAK.ONLINE sistemi kullanılarak elektronik ortamda ŞİB formu düzenlemelerine ilişkin şekil, süre ve içerik bilgileri Başkanlıkça çıkarılacak rehberlerle belirlenir. Kendilerine elektronik ortamda ŞİB formu düzenleme imkanı verilen yükümlüler izin tarihinden itibaren şüpheli işlem bildirimlerini elektronik olarak MASAK.ONLINE üzerinden yapmak zorundadırlar. Söz konusu yükümlüler bu tarihten sonra kağıt ortamında bildirimde bulunamazlar.

(4) Elektronik yoldan bildirimin teknik nedenlerle yapılamaması halinde bildirim, elektronik ortamda gönderilememe nedeni belirtilmek suretiyle ilgili rehber ekinde yer alan form kullanılarak Başkanlığa elden, posta yolu veya faks ile yapılır. Bu şekilde gönderilen ŞİB formu, sistem işler duruma geldiğinde elektronik ortamda derhal gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM - ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Yükümlülük ihlalinde uygulanacak ceza/Madde 14: (1) Yükümlülerce, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasında yer alan bildirim yükümlülüğüne, ikinci fıkrasında yer alan gizlilik hükümlerine ve bu Tebliğle getirilen hususlara riayet edilmemesi halinde mezkur Kanunda öngörülen cezalar uygulanacaktır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ/Madde 15: (1) 27/9/2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 6) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri/Geçici Madde 1: (1) Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 6) ile elektronik ortamda şüpheli işlem bildirimi zorunluluğu getirilen bankalar için iş bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte Başkanlığın resmi internet sitesi ile MASAK.ONLINE sisteminde yayımlanan rehberler esas alınır.

Yürürlük/Madde 16: (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme/Madde 17: (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

19 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ

BİRİNCİ BÖLÜM – AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç ve kapsam/Madde 1: (1) Bu Tebliğin amacı, 11/10/2001 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak; müşteri kimliğinin doğrulanması amacıyla kullanılacak uzaktan kimlik tespiti yöntemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak/Madde 2: (1) Bu Tebliğ, 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 6., 6/A ve 26/A maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar/Madde 3: (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Elektronik kanal: Müşterilerin uzaktan kimlik tespiti sürecini gerçekleştirebilecekleri mobil uygulama, web tabanlı uygulama, internet şubesi, telefon hizmeti gibi elektronik hizmet yöntemini,
 - b) Finansal kuruluş: Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ila (h) ve (m) bentlerinde sayılan yükümlüler ile bankacılık faaliyetleriyle sınırlı olarak Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketini,
 - c) Finansal olmayan belirli iş ve meslekler: Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (k), (n), (s), (ş), (t) ve (u) bentlerinde sayılan yükümlüleri,
 - ç) Müşteri: Uzaktan kimlik tespiti gerçekleştirilecek Türk uyruklu gerçek kişiyi, gerçek kişi taciri veya ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiyi,
 - d) Uzaktan kimlik tespiti: Fiziksel olarak aynı ortamda bulunulmaksızın müşterinin kimlik bilgilerinin alınması ve bildirilen bir kimliğin gerçekten işlem gerçekleştirmek isteyen kişiye ait olduğuna dair güvence sağlanmasına yönelik tedbirler içeren yöntemlerle teyit edilmesi suretiyle gerçekleştirilen kimlik tespitini,
 - e) Yönetmelik: 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliği,
 - f) Yükümlü: Yönetmeliğin 4. maddesinde sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerini,
 - g) Güvenlik unsurları: Kimlik belgesinde yer alan ve beyaz ışık altında görsel olarak ayırt edilebilen güvenlik öğeleri olan giyoş, gökkuşağı baskı, optik değişken mürekkep, gizli görüntü, hologram ve mikro yazı ile fotoğraf ve imzadan oluşan görsel güvenlik unsurlarını,
 - ğ) Yakın alan iletişimi: Elektronik cihazların güvenilir, temassız işlem yapabilmesini ve sayısal içeriğe ve/veya elektronik cihazlara erişimini mümkün kılan, veri okuma ve yazmakta kullanılan kısa menzilli kablosuz teknolojiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM – UZAKTAN KİMLİK TESPİTİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Uzaktan kimlik tespitine ilişkin genel esaslar/Madde 4: (1) Yükümlüler, asli faaliyet alanları ile ilgili mevzuatta müşterileri ile yüz yüze gelinmeksizin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemlerle sözleşme kurulmasına cevaz verilmiş olması halinde, sürekli iş ilişkisi tesisinde müşteri kimliğinin doğrulanması amacıyla uzaktan kimlik tespiti yöntemleri kullanabilirler. Bu yöntemler yükümlüler itibarıyla ayrı ayrı belirlenir.

- (2) Uzaktan kimlik tespiti ile sürekli iş ilişkisi tesisinde, bir elektronik kanal üzerinden bilişim veya elektronik haberleşme cihazları gibi uzaktan iletişim araçları bu Tebliğde yükümlüler için belirlenen yöntemler dahilinde kullanılabilir. Elektronik kanal üzerinden geliştirilecek yöntemler; bu uygulamalar için gerekli organizasyon, teknik altyapı, kimlik doğrulama bileşenleri ile gizlilik ve güvenlik tedbirlerini içerir.
- (3) Uygulanacak yöntem, yüz yüze yapılan kimlik tespitinde alınması gereken bilgilerin tamamını içerecek ve bilgilerin teyidinde asgari seviyede risk ihtiva edecek şekilde tasarlanır. Uzaktan kimlik tespitinde imza örneği alınması zorunlu değildir.
- (4) Uzaktan kimlik tespiti, sürekli iş ilişkisi tesis edilmeden önce tamamlanır.
- (5) Uzaktan kimlik tespiti ile sürekli iş ilişkisi tesisinde, müşteri ve hizmet riski ile Yönetmeliğin 18. ve 20. maddelerinde yer alan tedbirler göz önünde bulundurulur. Bu kapsamda tesis edilen iş ilişkisi hakkında risk temelli yaklaşımla sıkılaştırılmış tedbirler uygulanır.
- (6) Uzaktan kimlik tespitinde alınan bilgiler, teyide yönelik her türlü bilgi ve belge ile her türlü ortamdaki kayıtlar talep edildiğinde yetkili mercilere verilmesine imkân verecek şekilde muhafaza edilir.
- (7) Uzaktan kimlik tespitinde süreç; çevrimiçi, kesintisiz, görüntülü ve gerçek zamanlı olarak yürütülür. Uzaktan kimlik tespiti sürecinin tamamı, sürecin tüm adımlarını içerecek ve denetlenebilir olmasını sağlayacak şekilde kayıt altına alınır ve saklanır.
- (8) Uzaktan kimlik tespiti sürecinin kısmen veya tamamen hizmet alımı suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, hizmet alınacak kuruluşların TS EN ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikası sahibi olmaları zorunludur.
- (9) Uzaktan kimlik tespitinde kullanılacak yapay zeka temelli uygulamalarda bu Bölümdeki esaslara uygun olmak kaydıyla;

a) Uzaktan kimlik tespitinde müşteri temsilcisi tarafından gerçekleştirilen işlemler, tamamen veya kısmen, çevrimiçi ve gerçek zamanlı kayıt şartıyla yapay zekâ temelli yöntemler ile de yapılabilir. Kimlik tespiti sürecine ilişkin görsel ve işitsel iletişimin bütünlüğünün ve gizliliğinin sağlanması için gerekli tedbirler alınır. Bu amaçla, yapılan görüntülü doğrulama uçtan uca güvenli iletişim ile gerçekleştirilir ve her durumda görüntülü kimlik tespiti kesintisiz şekilde tamamlanır. Yükümlü yapay zeka uygulamalarının kullanıldığı durumda uzaktan kimlik tespiti yapılan kişinin gerçek bir kişi olduğuna ilişkin kontrolleri yapar ve kimlik kartındaki fotoğraf ile görüntüleri karşılaştırarak başvuru sahibinin ibraz edilen kimliğin sahibi olduğunu doğrular.

b) Uzaktan kimlik tespiti yapılacak kişinin canlı görüntüsündeki yüzü ile kimlik belgesinde yer alan fotoğrafın karşılaştırmasında yapay zeka uygulamasının kullanıldığı yahut çevrimiçi gerçek zamanlı görüntülü görüşmenin müşteri temsilcisi olmaksızın tamamen yapay zekâ temelli uygulama ile gerçekleştirildiği durumda; kimlik belgesinden yakın alan iletişimi kullanılarak alınabilmesi halinde temassız yongadaki fotoğraf, alınamaması halinde ise kimlik belgesi üzerinde yer alan fotoğraf ile canlı olarak hazırda bulunan başvuru sahibinin yüz görüntüsü karşılaştırılırken veya canlılık testi yapılırken kullanılacak yapay zekâ algoritmasının yanlış onay vakasının on milyonda birin altında olduğunu gösteren Türk Standardları Enstitüsü raporu alınır. Yapay zeka algoritmasının yurtdışı menşeli bir kuruluştan hizmet alınması ve söz konusu kuruluşun yurtdışında uluslararası geçerliliği bulunan bir sertifika sahibi olması durumunda Türk Standardları Enstitüsü raporu alınmasına gerek yoktur.

Yükümlüler itibarıyla belirlenen uzaktan kimlik tespiti yöntemleri, bu bölümdeki esaslara uygun olmak kaydıyla uygulanır.

19 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ

İKİNCİ BÖLÜM – UZAKTAN KİMLİK TESPİTİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Gerçek kişilerde uzaktan kimlik tespitine ilişkin genel esaslar/Madde 4/A: (1) Gerçek kişi veya gerçek kişi tacirin uzaktan kimlik tespitinde Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasındaki bilgiler ile 17. maddesinde düzenlenen yazılı beyan, uzaktan kimlik tespitinde kullanılan usul ve yöntem vasıtasıyla alınır. Kimlik tespiti ile bu Tebliğin 6. maddesinin birinci fıkrası kapsamında alınması gereken bilgiler web siteleri, internet şubeleri veya mobil uygulamalar gibi kanallar üzerinden elektronik ortamda doldurulan formlar kullanılarak da gönderilebilir. Bu bilgilerden Yönetmeliğin 6. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında öngörülen teyit işleminde 03/12/2019 tarihli ve 30967 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı Yönetmeliğinde tanımlanan kimlik kartı kullanılır. Kimlik tespiti kapsamında alınan adres ve kimlik bilgileri ayrıca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı üzerinden sorgulanarak teyit edilir.

(2) Uzaktan kimlik tespiti sürecinde kimlik tespiti yapılacak kişinin ve kimlik belgesinin doğrulanmasına yönelik tedbirler alınır. Bu kapsamda kimlik belgesinin doğruluğunu ve kişinin canlılığını tespit edici yöntemler kullanılır, kimlik belgesindeki fotoğrafın ve kişisel bilgilerin kişi ile uyuştüğundan emin olunur.

(3) İkinci fıkra kapsamında asgari olarak;

a) Kimlik belgesi yakın alan iletişimi kullanılarak doğrulanır. Bu suretle doğrulanamaması halinde kimlik belgesinde yer alan güvenlik unsurlarından en az dört adedinin şekil ve içerik bakımından doğrulanması sağlanır.

b) Kişinin yüzü ile kimlik belgesinden yakın alan iletişimi kullanılarak alınabilmesi halinde temassız yongadaki fotoğrafın, alınamaması halinde kimlik belgesi üzerinde yer alan fotoğrafın biyometrik karşılaştırması yapılır ve sahte yüz teknolojilerine dair riskleri önlemeye yönelik ilave tedbirler alınır.

c) Kişiyi elektronik haberleşme işletmecileri vasıtasıyla, yapılan kimlik tespiti işlemine özgü tek kullanımlık şifre gönderilir. İletilen şifrenin sistemde onaylanması durumunda kişinin cep telefonu numarası doğrulanmış olur.

Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerde uzaktan kimlik tespitine ilişkin genel esaslar/Madde 4/B: (1) Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin uzaktan kimlik tespitinde; Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasındaki tüzel kişiye ilişkin bilgiler ile 17. maddesinde düzenlenen yazılı beyan, uzaktan kimlik tespitinde kullanılan usul ve yöntem vasıtasıyla alınır. Kimlik tespiti ile bu Tebliğin 6. maddesinin birinci fıkrası kapsamında alınması gereken bilgiler web siteleri, internet şubeleri veya mobil uygulamalar gibi kanallar üzerinden elektronik ortamda doldurulan formlar kullanılarak da gönderilebilir.

(2) Tüzel kişiye ilişkin bilgilerden tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresi, 19/12/2012 tarihli ve 2012/4093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticaret Sicili Yönetmeliğinin 4. maddesinde tanımlanan Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, vergi kimlik numarası ise Gelir İdaresi Başkanlığının veri tabanındaki güncel bilgiler üzerinden doğrulanır.

(3) Tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin uzaktan kimlik tespiti, Yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasında temsile yetkili kişiler için aranan bilgiler alınarak bu Tebliğin 4 ve 4/A maddesindeki usul ve yöntemlerle yapılır.

Tüzel kişiyi müştereken temsile yetkili birden fazla kişinin bulunması durumunda bu kişilerin kimlik tespitinin aynı oturumda veya farklı zamanlarda yapılması mümkündür.

(4) Tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin halihazırda aynı yükümlünün müşterisi olması halinde, temsilcisi olduğu tüzel kişiye ilişkin sürekli iş ilişkisi tesis etmeye yönelik talebini, kullanımına açık olan internet şubesi ya da mobil uygulama üzerinden yapabilir. Bu durumda tüzel kişinin kimlik tespitine ilişkin süreç, söz konusu uygulamalar üzerinden oturum açılması suretiyle kişinin kimliğinin doğrulanması sonrasında kesintisiz şekilde devam eder.

(5) Kişinin temsil yetkisi, alınan bilgilerin MERSİS veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi üzerinden sorgulama yapılarak edinilen güncel bilgiler ile eşleştirilmesi suretiyle teyit edilir. Bu kapsamda ihtiyaç duyulması halinde, temsile yetkili kişi tarafından sunulan ve tüzel kişiyi temsile yetkili olduğunu gösteren imza sirkülerinin üzerindeki bilgileri gösteren fotoğraf ve/veya ekran görüntüleri oluşturulur, imza sirkülerinden alınan imza örneği kişinin kimlik belgesinde ve/veya MERSİS’te bulunan imza örneği ile karşılaştırılır, ayrıca imza sirkülerinin mevcudiyeti, üzerindeki tarih ve yevmiye numarası kullanılmak suretiyle teyit edilir.

(6) Yönetmeliğin 17/A maddesi kapsamında gerçek faydalancının tanınmasına yönelik olarak gerekli tedbirler alınır. Bu kapsamda gerçek veya tüzel kişilerde uzaktan kimlik tespitine ilişkin olarak belirlenen usul ve yöntemler ile alınan belgelerden faydalanılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – YÜKÜMLÜLER İTİBARIYLA UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ

Bankacılık işlemlerinde uzaktan kimlik tespiti/Madde 5: (1) Bankalar müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, 01/04/2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir.

(2) 1/2/2022 tarihli ve 31737 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/7) kapsamındaki hesap açılışlarında uygulanacak uzaktan kimlik tespitinde, bu Tebliğin 4. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kimlik kartının kullanılması zorunlu değildir. Söz konusu uygulama kapsamında 29/05/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28. maddesi uyarınca Mavi Kart verilen gerçek kişiler bu Tebliğin 3. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre müşteri kabul edilir.

19 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – YÜKÜMLÜLER İTİBARIYLA UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ

Sermaye piyasası işlemlerinde uzaktan kimlik tespiti/Madde 5/A: (1) Aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, 08/02/2022 tarihli ve 31744 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Aracı Kurumlar ve Portföy Yönetim Şirketleri Tarafından Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Tebliğ (III-42.1)’de belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir.

21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Kanun kapsamındaki işlemlerde uzaktan kimlik tespiti/ Madde 5/B: (1) Finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketleri müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, 11/01/2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerince Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmeliğe belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir. Ancak anılan Yönetmeliğin 14. maddesi kapsamında belirlenecek yöntemler hakkında Başkanlığın görüşü alınır.

Ödeme ve elektronik para kuruluşları tarafından yürütülen işlemlerde uzaktan kimlik tespiti/Madde 5/C: (1) Ödeme ve elektronik para kuruluşları müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, 01/12/2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğde belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – ORTAK HÜKÜMLER

Uzaktan kimlik tespitinde alınması gereken sıkılaştırılmış tedbirler/Madde 6: (1) Müşterinin başvurusu ile birlikte müşteri profilinin oluşturulması ve değerlendirilmesini teminen kişi hakkında risk değerlendirmesi yapılır. Bu kapsamda müşteri hakkında Yönetmeliğin 6. ve 7. maddeleri kapsamında alınması gereken bilgilerin yanı sıra asgari olarak iş ilişkisinin amacı ve mahiyeti (hesap açma amacı, talep edilen ürünler ve benzeri), işleme konu malvarlığının ve müşteriye ait fonların kaynağı ile ortalama gelir bilgisi, açılacak hesabın aylık tahmini işlem hacmi ve işlem sayısına yönelik bilgiler alınır.

(2) Uzaktan kimlik tespiti yapılmak suretiyle kurulan sürekli iş ilişkisi kapsamındaki müteakip işlemin yükümlüyle yüz yüze gerçekleştirilmesi halinde, Yönetmeliğin 6. ve 7. maddelerindeki usule göre kimlik tespiti yapılır ve imza örneği alınır.

(3) Finansal kuruluşlar ile finansal olmayan belirli iş ve meslekler, uzaktan kimlik tespitine ilişkin işlemlerde, risk temelli yaklaşım çerçevesinde tespit edilen riskle orantılı olarak aşağıda belirtilen tedbirlerin bir veya birden fazlasını ya da tamamını uygular:

- Müşteri hakkında ilave bilgi edinmek ve müşteri ile gerçek faydalanıcının kimlik bilgilerini daha sık güncellemek.
- İş ilişkisine girilmesini, mevcut iş ilişkisinin sürdürülmesini ya da işlemin gerçekleştirilmesini üst seviyedeki görevlinin onayına bağlamak.
- Uygulanan kontrollerin sayısı ve sıklığını artırmak ve ilave kontrol gerektiren işlem türlerini belirlemek suretiyle iş ilişkisini sıkı gözetim altında tutmak.
- Sürekli iş ilişkisi tesisinde ilk finansal hareketin, müşterinin tanınmasına ilişkin esasların uygulandığı bir başka finansal kuruluştan yapılmasını zorunlu tutmak.
- Müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek.
- Tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri almak.

(4) Uzaktan kimlik tespiti sürecinde, kimlik belgesinin yakın alan iletişimi kullanılarak doğrulanamaması halinde kullanılacak yöntemlere ilave olarak, sürekli iş ilişkisi tesisi öncesinde ilk finansal hareketin, kişinin müşterinin tanınmasına ilişkin esasların uygulandığı bir başka finansal kuruluştaki hesabından yapılması zorunludur.

(5) Gizlilik tabanlı kripto varlıkların alım satımına veya saklanmasına aracılık eden kripto varlık hizmet sağlayıcılar, uzaktan kimlik tespiti yapamazlar. Ayrıca sürekli iş ilişkisi tesisinde ilk finansal hareket dahil olmak üzere kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde para yatırma ve çekme işlemlerinin müşterinin kimlik bilgileri ile uyumlu bir banka veya kredi kartı hesabı aracılığıyla yapılması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM – ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Yükümlülük ihlalinde uygulanacak ceza/Madde 7: (1) Yükümlülerce, uzaktan kimlik tespitine ve müşterinin tanınmasına ilişkin olarak bu Tebliğ ile getirilen hususlara riayet edilmemesi halinde 5549 sayılı Kanunda öngörülen cezalar uygulanır.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen işlemlerde uzaktan kimlik tespiti/Geçici Madde 1: (1) Yükümlünün asli faaliyet alanı ile ilgili mevzuatta müşteri ile yüz yüze gelinmeksizin kimliğinin doğrulanmasına imkan verecek yöntemlerle sözleşme kurulmasına cevaz verilene kadar, kripto varlık hizmet sağlayıcılar gerçek kişi müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, bu Tebliğin ikinci bölümünde düzenlenen yöntem ve genel esaslar ile dördüncü bölümünde belirlenen tedbirler kapsamında gerçekleştirir. 4/A maddesi uyarınca kimlik tespiti kapsamında alınan adres ile kimlik bilgilerinden ad, soyadı, doğum tarihi ve T.C. kimlik numarası İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı vasıtasıyla doğrulanır.

Yürürlük/Madde 8: (1) Bu Tebliğ 01/05/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme/Madde 9: (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

21 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - KAMUSAL NÜFUZ SAHİBİ KİŞİLER

BİRİNCİ BÖLÜM – BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Amaç ve kapsam/Madde 1: (1) Bu Tebliğin amacı, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak, kamusal nüfus sahibi kişiler hakkında yükümlüler tarafından alınması ve uygulanması gereken sıkılaştırılmış tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak/Madde 2: (1) Bu Tebliğ, 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 26/A maddesi ile 16/09/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmeliğin 13. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar/Madde 3: (1) Bu Tebliğde geçen;

- Başkanlık: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,
- Finansal kuruluş: Yönetmeliğin 3. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde sayılan yükümlülere,
- Finansal olmayan belirli iş ve meslekler: Yönetmeliğin 3. maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde sayılan yükümlülere,
- Gerçek faydalanıcı: Yönetmeliğin 3. maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde tanımlanan gerçek kişi veya kişileri,
- Kamusal nüfus sahibi kişi: Yurt içinde veya yabancı bir ülkede seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ile eşdeğer görev yapan diğer kişileri,
- Yönetmelik: 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM – KAMUSAL NÜFUZ SAHİBİ KİŞİLER BAKIMINDAN ALINACAK SIKILAŞTIRILMIŞ TEDBİRLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Kamusal nüfus sahibi kişiler bakımından alınacak tedbirler

MADDE 4- (1) Finansal kuruluşlar, finansal olmayan belirli iş ve meslekler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar, müşterinin ya da gerçek faydalanıcının kamusal nüfus sahibi kişi olup olmadığının belirlenmesi amacıyla makul tedbirleri alır.

(2) Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca uyum programı oluşturacak yükümlülerin risk yönetimi faaliyetleri, yabancı bir ülke tarafından seçilen veya atanan kamusal nüfus sahibi kişilerin belirlenmesine yönelik tedbirleri de kapsar.

(3) Yabancı bir ülke tarafından seçilen veya atanan kamusal nüfus sahibi kişilerle veya bunların eşleri, birinci derecede akrabaları ya da yakınları ile tesis edilen iş ilişkilerinde ve gerçekleştirilen işlemlerde birinci fıkrafta belirtilen yükümlülerce asgari olarak aşağıdaki tedbirler uygulanır:

- İş ilişkisi tesisini, mevcut iş ilişkisinin sürdürülmesini ya da işlemin gerçekleştirilmesini üst seviyedeki görevlinin onayına bağlamak.
- Bu kişilere ait veya işleme konu malvarlıkları ve fonların kaynağının tespiti için makul tedbirler almak.
- Uygulanan kontrollerin sayı ve sıklığını artırmak ve ilave kontrol gerektiren işlem türlerini belirlemek suretiyle iş ilişkisini sıkı gözetim altında tutmak.
- Üçüncü fıkrafta yer alan tedbirler, Türkiye tarafından seçilen veya atanan ya da uluslararası kuruluşlarda görev yapan kamusal nüfus sahibi kişilerle yahut bunların eşleri, birinci derece akrabaları veya yakınları ile tesis edilen iş ilişkisinin ve gerçekleştirilen işlemlerin yüksek riskli olarak değerlendirilmesi durumunda da uygulanır.
- Hayat sigortası poliçesinin lehdarının veya gerçek faydalanıcısının kamusal nüfus sahibi kişi olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, sigorta poliçesine bağlı hak ve alacakların lehdara ödenmesinden önce veya en geç ödeme zamanında makul tedbirler alınır. Buna ilişkin yüksek risk tespit edildiği durumlarda ödeme yapılmadan önce üst yönetim bilgilendirilir ve üçüncü fıkranın (c) bendinde belirtilen tedbirler uygulanır.
- Kamusal nüfus sahibi kişilerin yakınları ibaresinden, bir çıkar veya amaç birlikteliği olarak değerlendirilebilecek, birinci derece dışındaki akrabalık, nişanlılık, şirket ortaklığı veya şirket çalışanı olmak gibi her türlü sosyal, kültürel veya ekonomik nitelikli yakınlık anlaşılır.
- Kamusal nüfus sahibi kişilerin görevden ayrılmaları veya bu niteliklerini kaybetmeleri halinde, üçüncü fıkrafta belirtilen tedbirlerin uygulanmasına görevden ayrıldıkları veya bu niteliklerini kaybettikleri tarihten itibaren en az bir yıl süreyle devam edilir. Bu kişilerle gerçekleştirilen işlemlerin ya da iş ilişkilerinin risk teşkil etmesi halinde bu süre uzatılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Yükümlülük ihlalinde uygulanacak ceza/Madde 5: (1) Finansal kuruluşlar, finansal olmayan belirli iş ve meslekler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından, kamusal nüfus sahibi kişilere ilişkin olarak bu Tebliğ ile getirilen yükümlülükler riayet edilmemesi halinde 5549 sayılı Kanunda öngörülen cezalar uygulanır.

Uygulama rehberi/Madde 6: (1) Bu Tebliğin uygulanmasına ilişkin Başkanlıkça uygulama rehberi çıkarılabilir. Uygulama rehberi, Başkanlığın resmî internet sitesi aracılığı ile duyurulur.

(2) Başkanlığın uygulama rehberinde belirlenen usul veya esaslarda herhangi bir değişiklik öngörmesi durumunda bu hususlar resmî internet sitesinde duyurulur ve uygulama, belirlenen yeni usul ve esaslar çerçevesinde oluşturulan güncel rehberle göre gerçekleştirilir.

Yürürlük/Madde 7: (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme/Madde 8: (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

29 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ - KRİPTO VARLIK HİZMET SAĞLAYICILAR

BİRİNCİ BÖLÜM – BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Amaç ve kapsam/Madde 1: (1) Bu Tebliğin amacı, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak müşterinin tanınması tedbirleri kapsamında kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından alınacak bazı sıkılaştırılmış tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak/Madde 2: (1) Bu Tebliğ, 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 26/A maddesi ile 16/9/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmeliğin 13. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar/Madde 3: (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Kanun: 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunu,
- b) Kripto varlık: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3. maddesinin birinci fıkrasının (bb) bendinde tanımlanan gayri maddi varlıkları,
- c) Kripto varlık çekme işlemi: Platformlar tarafından aracılık edilen ve müşterinin hesabından kripto varlık bakiyesini azaltan kripto varlık transfer işlemi,
- ç) Kripto varlık hizmet sağlayıcı: 6362 sayılı Kanunun 3. maddesinin birinci fıkrasının (cc) bendinde tanımlanan kuruluşları,
- d) Kripto varlık yatırma işlemi: Platformlar tarafından aracılık edilen ve müşterinin kripto varlık bakiyesini artıran kripto varlık transfer işlemi,
- e) Platform: 6362 sayılı Kanunun 3. maddesinin birinci fıkrasının (dd) bendinde tanımlanan kuruluşları,
- f) Saklama kuruluşu: 13/3/2025 tarihli ve 32840 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıların Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ (III-35/B.1)’in 4. maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde tanımlanan kuruluşları,
- g) Tedbirler Yönetmeliği: 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliği,
- ğ) Uyum Yönetmeliği: 16/9/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmeliği,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM – SIKILAŞTIRILMIŞ TEDBİRLER

Kripto varlık hizmet sağlayıcıların müşterileriyle ilişkilerinde sıkılaştırılmış tedbirler/Madde 4: (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının müşterileriyle iş ilişkisi tesisi ve kimlik tespiti gerektiren diğer işlemlerinde asgari olarak Uyum Yönetmeliğinin 13. maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (e) bentlerinde yer alan tedbirler uygulanır.

(2) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar risk yönetim politikasında, tutar ve işlem sayısı sınırı belirlemeye yönelik uygun tedbirleri alır.

(3) Platformlar, Tedbirler Yönetmeliğinin 24/A maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamında aracılık ettikleri kripto varlık çekim işlemlerinde, başka platformlara yapılan transfer işlemleri dahil, kripto varlık transferini, transfer edilecek kripto varlığın alım, takas veya yatırma işleminden en az 48 saat sonra gerçekleştirir. Bu süre, ilk kripto varlık çekim işlemleri bakımından en az 72 saat olarak uygulanır.

(4) Platformlar tarafından aracılık edilen, bir veya birden fazla resmî para birimi de dahil olmak üzere başka bir değere, hakka veya bunların birleşimine referans vererek istikrarlı bir değeri korumayı amaçlayan kripto varlıkların çekim işlemlerinde, başka platformlara yapılan transfer işlemleri dahil, günlük 3.000 ABD Doları ve aylık 50.000 ABD Doları karşılığı tutarda limit uygulanır. Ancak Tedbirler Yönetmeliğinin 24/A maddesinin birinci fıkrasının uygulanması durumunda bu limitler 2 kat uygulanabilir.

(5) Platformlar, tüm kripto varlık transfer işlemlerinde müşteriden işlemin mahiyetine ilişkin en az 20 karakter uzunluğunda bir işlem açıklaması temin eder.

(6) Platformlar; müşterinin tanınmasına ilişkin olarak tüm tedbirleri almak, varlıkların kaynağına ilişkin bilgiler ile banka ya da diğer platform nezdindeki hesap detayları dahil belgeleri periyodik olarak almak, müşterinin üçüncü ve dördüncü fıkra da yer alan tedbirlerden kaçınmasını önlemek koşuluyla, likidite sağlayıcılığı, piyasa yapıcılığı veya piyasalar arası arbitraj işlemi amacıyla yapıldığından emin olunan kripto varlık transferlerinde, her bir müşteri için ayrı ayrı alınacak yönetim kurulu onayı ile üçüncü ve dördüncü fıkralardaki tedbirleri uygulamayabilirler. Platformlar bu fıkra kapsamında tedbir uygulamadıkları müşterilerini sürekli olarak izlemek ve kontrol etmekle yükümlü olup işlemlerin mahiyetinin likidite sağlayıcılığı, piyasa yapıcılığı veya piyasalar arası arbitraj işlemi olmadığından anlaşılması durumunda üçüncü ya da dördüncü fıkra hükümleri derhal uygulanır.

(7) Saklama kuruluşlarının platform müşterileri nam veya hesabına gerçekleştirecekleri transferler bu maddedeki kısıtlamalara tabidir.

(8) Platformlar ile saklama kuruluşları arasında gerçekleştirilecek sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan transferler bakımından bu maddede sayılan tedbirler uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Yükümlülük ihlalinde uygulanacak ceza/Madde 5: (1) Yükümlülerce bu Tebliğ ile getirilen hususlara riayet edilmemesi halinde Kanunda öngörülen cezalar uygulanır.

Yürürlük/Madde 6: (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme/Madde 7: (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

DİPNOT: Bu belgede yer alan bilgiler ilgi duyulan konulara ışık tutmak amacıyla hazırlanmış olup ihtilafa düşülen hallerde ilgili mevzuat metnine bakılmalıdır. Mevzuat uygulanması ile bu belgede yer alan bilgi ve belgeler arasında farklılıklar ortaya çıkabilir, belgede yer alan bilgilerde eksiklikler veya yanlışlıklar da söz konusu olabilir. Belge sahibi/yazarı işbu bilgilerde oluşabilecek herhangi bir yanlışlık veya eksiklikten doğan sonuçlardan sorumlu tutulamaz.

Faydalı olması dileğiyle.
www.vergiusul.com